

DIREKTORATET FOR HØYERE UTDANNING OG KOMPETANSE

Vår referanse:
24/00121-2Deres referanse:
24/00075-1Dato:
12.04.2024Saksbehandler:
Randi Vad**Forslag til forskrift om undervisnings- og forskningsstillinger og rekrutteringsstillinger – høringsvar fra Helse Sør-Øst RHF**

Vi viser til forslag til forskrift om undervisnings- og forskningsstillinger og rekrutteringsstillinger som er ute på høring med svarfrist 19. april 2024 og takker for muligheten til å avgi høringsvar. Forskriften vil i hovedsak gjelde for UH-sektoren, men siden Helse Sør-Øst RHF og våre helseforetak har en omfattende samarbeidsflate med universitetene og høyskolene i regionen vil den også kunne påvirke vår virksomhet innen enkelte områder. Forskningsgruppene ved sykehusene er dessuten ofte sammensatt av personer med ulike ansettelsesforhold. Mange har såkalte kombinerte stillinger på tvers av sektorene, mens andre kan være ansatt i enten universitets- eller sykehuslinjen. Vi ser det derfor som ønskelig at regelverket mellom helse- og UH-sektoren harmoniseres så langt det lar seg gjøre.

Helse Sør-Øst RHF finansierer en betydelig andel av helseforskningen i spesialisthelsetjenesten, inkludert et høyt antall doktorgrads-, postdoktor- og forskerstipend. Forslaget til forskrift inneholder en del endringer knyttet til åremålsstillinger og i den sammenheng ønsker vi her å sette søkelys på særlig postdoktorstillinger.

I den nye universitets- og høyskoleloven¹ som trer i kraft fra 1. august 2024 endres åremålsperioden for postdoktorer fra to til fire år til tre til fire år (jf. § 7-6, *Ansettelse på åremål*). Vilkaene for varigheten av åremålsperioden for stipendiater er imidlertid nedfelt i forskriften, hvor det står: «*minst 3 årsverk av den totale åremålsperioden skal være dedikert til doktorgradsarbeid*» (jf. forslaget § 4-4 *Stipendiat*). Det framstår uklart om tidsangivelsen for åremålsperioden for postdoktorer gjelder kalenderår eller årsverk. Forskriften bør presisere at åremålsperioden for både stipendiater og postdoktorer skal forstås som sum av årsverk:

Helse Sør-Øst RHF mener det må framgå tydelig i forskriften at varigheten av åremålsperioden for postdoktorer skal beregnes ut fra summen av årsverk, tilsvarende som for stipendiater.

¹ [Prop. 126L \(2022-2023\)](#)

Det er svært viktig at en postdoktorstilling kan kombineres med en klinisk stilling, slik at postdoktorer kan bygge opp både en klinisk og akademisk kompetanse.

Postdoktorstillingen bør som hovedregel utgjøre min. 50 prosent med en tilsvarende utvidelse av åremålsperioden til inntil seks år. En slik ordning er også i tråd med regjeringens visjon i den nasjonale handlingsplanen for kliniske studier², hvor det er nedfelt at klinisk forskning skal være en integrert del av all klinisk praksis og pasientbehandling.

I forslaget til forskrift står det videre at institusjonen skal tilrettelegge for at postdoktoren opparbeider seg utdanningsfaglig kompetanse: «*Dersom postdoktoren ikke allerede har utdanningsfaglig kompetanse som innfrir kravene til en stilling som førsteamanuensis, skal institusjonen tilrettelegge for at postdoktoren opparbeider seg slik kompetanse i løpet av ansettelsesperioden*» (jf. forslaget § 4-3 Postdoktor). Vi stiller oss i utgangspunktet positive til et slikt krav, men vil påpeke at regionale forskningsmidler fra Helse Sør-Øst RHF er øremerket forskning og kun kan benyttes til å finansiere forskningsdelen av en postdoktorstilling.

Institusjonene skal også ifølge forslaget til forskrift tilby norskopplæring for postdoktorer og stipendiater: «*Dersom den ansatte ikke kan dokumentere ferdigheter i norsk, svensk eller dansk på nivå A2 ved ansettelse, skal institusjonen tilby norskopplæring. Den ansatte skal gjennomføre opplæring tilsvarende minst 15 studiepoeng innen utløpet av åremålsperioden*» (jf. forslaget § 4-3 Postdoktor og § 4-4 Stipendiat).

Vi mener at det ikke er formålstjenlig med et generelt krav om norskerferdigheter for ansatte i disse åremålsstillingene. Innen forskning er det viktig med et utstrakt internasjonalt samarbeid og forskermobilitet for at vi skal kunne delta i den store kunnskapsutviklingen i verden. Mange stipendiater og postdoktorer som rekrutteres internasjonalt ønsker kun å oppholde seg i Norge for en begrenset periode, og det virker ikke rimelig at de pålegges språkopplæring som vil kunne gå på bekostning av deres forskningstid.

Vi er for øvrig kjent med og stiller oss bak høringsuttalelsen fra Oslo universitetssykehus HF i sin helhet.

Med vennlig hilsen
Helse Sør-Øst RHF



Terje Rootwelt
administrerende direktør

Ulrich Johannes Spreng
direktør medisin og helsefag

² [Nasjonal handlingsplan for kliniske studier](#)